

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1956 ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝΩΝ ΥΠ' ΑΥΤΗΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΥ

ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ 27^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1956

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ,

Ὁ λόγος τοῦ σεβαστοῦ Προέδρου ὑπῆρξε μία βαθυστόχαστος ἀληθῶς περὶ τῶν κλασσικῶν σπουδῶν θεωρία. Τοῦ Γενικοῦ ὅμως Γραμματέως ὁ λόγος θὰ εἶναι πολὺ πεζότερος, θὰ εἶναι, συμφώνως πρὸς τὸν Ὀργανισμόν, ἀπλῆ λογοδοσία.

Πρὸ τῆς λογοδοσίας ὅμως ταύτης θὰ ἀναμνησθῶμεν καὶ ἐφέτος, κατ' ἔθος καὶ ὀφειλόμενον καθήκον, τῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐκλιπόντων, ἡμετέρων τε καὶ ξένων, ἀμέσων συνεργατῶν ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ πνευματικῷ καθιδρύματι. Ὁ πένθιμος κατάλογός των εἶναι, δυστυχῶς, ἐφέτος ἀρκετὰ μακρὸς.

Ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν ἐξέλιπεν, ἀρχομένου τοῦ 1956, ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **Φαίδων Κουκουλές**. Ἐκ πτωχῆς οἰκογενείας καταγόμενος, κατάρθωσεν ἐν τούτοις, ὁ Κουκουλές, διὰ τῆς ἄκρας φιλοπονίας καὶ νοημοσύνης του νὰ ἀνέλθῃ ταχέως τὰς βαθμίδας τῆς ἐπιστημονικῆς ἱεραρχίας. Ἔργασθεις κατ' ἀρχὰς καρποφόρως εἰς τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ὅπερ ἐκδίδει ἡ Ἀκαδημία, μετεπήδησεν ἐκεῖθεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἔνθα διωρίσθη καθηγητὴς τοῦ Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν καὶ τῆς λαογραφίας. Ἐνθουσιώδης λάτρης καὶ ἐρευνητὴς τοῦ Βυζαντίου ἐκίνησε τὸ ζῶηρόν ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ ὑπὲρ τοῦ τέως περιφρονημένου Βυζαντίου καὶ προφορικῶς διὰ διαλέξεων ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσῃ Ἑταιρείᾳ Βυζαντινῶν Σπουδῶν, καὶ γραπτῶς διὰ διατριβῶν δημοσιευθεισῶν καὶ ἀλλαχοῦ, μάλιστα δ' εἰς τὴν Ἐπετηρίδα τῆς αὐτῆς Ἑταιρείας, ἧς ὁ

μεταστάς ὑπῆρξεν ἡ κινητήριος δύναμις, ἡ κατορθώσασα νὰ κυκλοφορήσουν 23 ὀγκῶδεις τόμοι τῆς μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἄλλὰ καὶ τὴν περὶ τὴν λαογραφίαν ἔρευναν προήγαγεν ὁ Κουκουλὲς καὶ δι' ἄλλων μικροτέρων πραγματειῶν, μάλιστα δὲ διὰ τῆς τριτόμου ἐκδόσεως τῶν Λαογραφικῶν καὶ Γραμματικῶν τοῦ περιπύστου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου. Τὸ κορύφωμα ὅμως τῶν μακροχρονίων τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου ἔρευνῶν ὑπῆρξε τὸ πεντάτομον, μνημειῶδες, συνθετικὸν αὐτοῦ ἔργον περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Βυζαντινῶν, ὅπερ καὶ τοῦ ἤνοιξε, πρὸ πενταετίας μόλις, τὰς πύλας τῆς Ἀκαδημίας.

Διὰ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων συγγραμμάτων αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν ὁ ἀκάματος συνάδελφος ἐπὶ ἐδραίας ἐπιστημονικῆς βάσεως τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀδιασπάστου συνεχείας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πλήρους τῆς φυλῆς ἐθνικῆς ἐνότητος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον. Ἐπετέλεσε κατὰ ταῦτα ἔργον ἐθνικὸν διὰ τὸ ὅποῖον τοῦ ὀφείλεται μεγάλη εὐγνωμοσύνη.

Δέκα μόλις ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κουκουλὲ νέον ὑπέστη πληγμα ἡ Ἀκαδημία διὰ τῆς ἀπωλείας ἐτέρου ἐπιλέκτου, τακτικοῦ αὐτῆς μέλους, τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν **Γρηγορίου Παπαμιχαήλ**.

Μετὰ λαμπρὰς σπουδὰς εἰς τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Χάλκης κατ' ἀρχὰς καὶ εἰς τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Πετροπόλεως κατόπιν, ἧς καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ, διωρίσθη ὁ Παπαμιχαὴλ καθηγητὴς τῆς Ἀπολογητικῆς καὶ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἔνθα καρποφόρως ἐδίδαξε μέχρι τῆς πρό τινων ἐτῶν ἐξόδου του.

Ἐκ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων του ἄξια ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι τὸ περὶ τῶν ἀποκαλύψεων περὶ τῆς Ρωσικῆς πολιτικῆς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἑλληνικῇ Ἀνατολῇ, τὸ περὶ Χριστιανισμοῦ καὶ Σοσιαλισμοῦ, τὸ περὶ Βουδδισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ καὶ τέλος τὸ κύκνειον αὐτοῦ ἔργον, ἡ ὀγκώδης πραγματεία του περὶ τοῦ προδρόμου τοῦ πνευματικοῦ διαφωτισμοῦ τῶν Ρώσων, ἀγιορείτου μοναχοῦ Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ.

Ὁ Παπαμιχαὴλ συνδυάσας πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ ὕφος μελιχιώτατον ἀπέβη καὶ διδάσκαλος καὶ συνάδελφος προσφιλῆς, διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ὁποῖου ἡ Ἀκαδημία ἐξαιρέτως λυπεῖται.

Πρὸ διμήνου μόλις τρίτον τακτικὸν τῆς Ἀκαδημίας μέλος ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν, ὁ διακεκριμένος ζωγράφος **Παῦλος Μαθιόπουλος**. Γεννη-

θεις τὸ 1876 ἐσπούδασεν ὁ Μαθιόπουλος ζωγραφικὴν εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Ἀθηνῶν, ἔνθα ἠτύχησε νὰ ἔχῃ διδάσκαλον τὸν Νικηφόρον Λύτραν. Τελειοποιηθεὶς μετὰ ταῦτα ἐπὶ μακρὸν ἐν Παρισίοις ἐπανάκαμψεν εἰς Ἀθήνας ἔνθα διωρίσθη Καθηγητὴς ἐν τῇ Σχολῇ Καλῶν Τεχνῶν μετ' ἀκαταπόνητου ἀφοσιώσεως ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν τέχνην καὶ τὴν διδασκαλίαν της καὶ δοκίμους ἀναδείξας μαθητάς.

Ἰδιαιτέραν ἐπίδοσιν ἐπέδειξεν ὁ Μαθιόπουλος εἰς τὴν προσωπογραφίαν φιλοτεχνήσας διὰ κρητίδος (pastel) τὰς εἰκόνας πολλῶν ἐπιφανῶν προσώπων ἐν οἷς ὁ ἀείμνηστος βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Α', ὁ Χαρίλαος Τρικούπης, ὁ Μπενάκης, ὁ Γούναρης, ὁ Κόντος καὶ ἄλλοι.

Τὴν τέχνην του χαρακτηρίζει ἀκρίβεια σχεδίου, ἀβρότης καὶ εὐγένεια χρωματικῶν τόνων καὶ μία ρομαντικὴ καὶ συχνάκις λυρική τάσις πρὸς ἐξιδανίκευσιν τῶν εἰκονιζομένων προσώπων.

Φανατικὸς ὁπαδὸς τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Σχολῆς ἀντετάχθη κατὰ τῶν νεωτεριστικῶν τάσεων μὲ σφοδρότητα ἀσυνήθη διὰ τὸν μειλίχιον χαρακτῆρά του.

Ἡ Ἀκαδημία θὰ διατηρήσῃ πάντοτε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἐπιλέκτου τούτου μέλους της.

Ἐκ δὲ τῶν ἀντεπιστελλόντων αὐτῆς μελῶν ἀπώλεσεν ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ 1956 τὸν κορυφαῖον γλωσσολόγον, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης καὶ μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βιέννης, **Παῦλον Kretschmer**. Ἀπὸ νεαρᾶς ἔτι ἡλικίας διεκρίθη ὁ Kretschmer οὐ μόνον διὰ τὴν εἰδικὴν γλωσσολογικὴν αὐτοῦ ὑπεροχὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν φιλολογικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν αὐτοῦ εὐρυμάθειαν, τῆς δὲ βαθείας αὐτοῦ γνώσεως τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, τεκμήρια πρόκεινται τὰ δημοσιεύματα αὐτοῦ, ἐν οἷς προέχουσι τὸ περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ περὶ τῆς γενέσεως τῆς κοινῆς Ἀττικῆς διαλέκτου καὶ τὸ περὶ τῶν ἐπὶ ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀγγελίων ἐπιγραφῶν. Ἐκδότης ἀπὸ τοῦ 1907 τοῦ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης ἀφιερωμένου ἐξαιρέτου περιοδικοῦ Glotta, ἐγένετο ὁ Kretschmer καὶ ὁ θεμελιωτὴς τοῦ ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθέντος Κρετσεμερείου νόμου, τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν ἀποβολὴν τῶν φωνηέντων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, νόμου, ὃν ἐπεξέτεινεν ἀργότερον ὁ ἀείμνηστος ἑλλην ἀκαδημαϊκὸς **Γεώργιος Χατζιδάκις**.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν πενθεῖ διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ διαπρεποῦς

αύστριακου ἐπιστήμονος, ὅστις πρὸς τὴν ἐπιστῆμην συνεδύαζε καὶ ἄδολον φιλελληνισμόν.

Τὸν ἱστοριοδίφην ἱατρὸν καὶ ἄλλοτε δήμαρχον Ὑδρας, ἀντεπιστέλλον δὲ τῆς Ἀκαδημίας μέλος, Ἀντώνιον Λιγνὸν ἀφήρπασε πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὁ θάνατος Ὁ σεμνὸς καὶ ἀθόρυβος οὗτος ἐργάτης τῆς ἐπιστῆμης ἀφιέρωσε τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ μελέτην τῶν ἱστορικῶν ἐγγράφων τῆς πλουσίας εἰς ἀρχαικὸν ὑλικὸν Ὑδραϊκῆς κοινότητος καὶ τῶν ἀδελφῶν Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτη.

Τὸ ὑλικὸν τοῦτο, ὅπερ ὁ Λιγνὸς συνεκέντρωσε καὶ κατέταξεν ἐντὸς τοῦ φρονιδίου αὐτοῦ καὶ δαπάναις τοῦ Γκίκα Κουλούρα ἀνεγερθέντος κτηρίου, ἐξέδωκεν εἰς 24 ὀγκῶδεις τόμους ἐντὸς 11 μόλις ἐτῶν. Ἀποκορφωμά δὲ τῆς ἀξιολόγου ἱστοριοδιφικῆς τοῦ Λιγνοῦ ἐργασίας ἀπετέλεσεν ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσης ἱστορίας τῆς νήσου Ὑδρας.

Τρίτον τέλος ἀντεπιστέλλον αὐτῆς μέλος ἀπώλεσεν ἡ Ἀκαδημία ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Θεσσαλονίκης Περικλέους Βιζουκίδου. Ἐκ τῆς εὐάνδρου Ἠπείρου ἔλκων τὴν καταγωγὴν, ἐσπούδασεν ὁ Βιζουκίδης ἐν Βερολίνῳ ἔνθα καὶ ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τοῦ δικαίου. Πολλαχῶς καὶ εὐεργετικῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος αὐτοῦ δράσας, διετέλεσεν ὁ Βιζουκίδης εἷς τῶν κυριωτέρων συνεργατῶν τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Σπυρίδωνος, ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Ἠπειρωτικῶν Χρονικῶν, συνέγραψε δὲ καὶ ἰδίως, περισπουδάστους, μελέτας, ἐξ ὧν ἀρκοῦμαι ν' ἀναφέρω τὴν περὶ τῆς δίκης τοῦ Σωκράτους, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἑλλάδι κριτικὴν ἔκδοσιν λατινικοῦ κειμένου, τοῦ ἑλληνορωμαίου κριτικοῦ, τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Gaïus, ἧτις ἀποτελεῖ τρανὸν μαρτύριον τῆς τε περὶ τὴν λατινικὴν καὶ τῆς περὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐγκρατείας τοῦ ἀνδρός.

★

Εἰς μερικὴν ἀναπλήρωσιν τῶν εἰς ἀντεπιστέλλοντα μέλη καὶ ξένους ἐταῖρους ἀπωλειῶν αὐτῆς ἐξέλεξεν ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ 1956 ξένον αὐτῆς ἐταῖρον τὸν ἐπιφανῆ καθηγητὴν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Oxford *Gilbert Murray*, διὰ τὴν ἐξαιρετὸν αὐτοῦ συγγραφικὴν δρᾶσιν, περιστρεφομένην εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τὴν διάδοσιν τῆς ἑλληνικῆς κλασσικῆς παιδείας. Ἡ ἐξαιρετὸς αὕτη τιμὴ ἀπονέμεται εἰς τὸν Murray καὶ διότι οὐδέποτε παρέλιπε οὔτε κατὰ τὸν πόλεμον οὔτε καὶ σήμερον, νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ θερμὰ αὐτοῦ φιλελληνικά αἰσθήματα καὶ νὰ ταχθῇ παρὰ τὸ πλευρὸν ἡμῶν.

Ἡ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἔθνους ἐξεδηλώθη καὶ ἐφέτος διὰ νέων κληροδοσιῶν καὶ ἀθλοθεσιῶν. Οὕτω:

1) Ὁ ἐν Πειραιεὶ τῇ 26 Ἀπριλίου 1956 ἀποβιώσας **Σωτήριος Ματράγκας** κατέλιπε διὰ διαθήκης εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, λόγῳ κληροδοσίας, τὴν ψιλὴν κυριότητα α) μιᾶς οἰκίας μετὰ τῆς περιοχῆς τῆς κειμένης ἐν Παλλήνῃ τῆς Ἀττικῆς β) μιᾶς διωρόφου οἰκίας κειμένης ἐν Πειραιεὶ εἰς θέσιν Λιβιάρῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀφροδίτης, διὰ τὴν κατ' ἔτος ἀπονομὴν βραβείων εἰς τὴν καλυτέραν συλλογὴν λυρικῶν ποιημάτων. Ἡ Ἀκαδημία ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας μετεγράφησαν ἤδη ἀμφοτέρω τὰ ἀκίνητα ἀπέδεχθη τὸ κληροδότημα.

2) Ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἠθλοθέτησε δραχμᾶς 20 χιλιάδας εἰς μνήμην Ἀλεξάνδρου Βλάχου, πρὸς βράβεισιν τῆς καλυτέρας μελέτης περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας διὰ παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Ἑλλάδι καὶ

3) Ὁ **Δῆμος τοῦ βοιωτικοῦ Ὀρχομενοῦ** ἠθλοθέτησε δραχμᾶς 5 χιλιάδας πρὸς βράβεισιν τῆς καλυτέρας ἀνεκδότου ἱστορίας περὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον.

Πρὸς πάντας τούτους τοὺς χορηγοὺς καὶ ἐνισχυτὰς τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας ἀπευθύνονται καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου αἱ θερμαὶ εὐχαριστίαι τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἡ ζῶηρά του ἱκανοποιήσῃς, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας τυγχάνει πολυτίμου ἐνθαρρύνσεως.

Ἡ αὐτὴ στοργὴ ἐκδηλοῦται καὶ διὰ τῶν πρὸς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας ἀποστολῶν, αἵτινες εἴτε ὑπὸ τύπον δωρεᾶς εἴτε ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν δημοσιευμάτων ἡμῶν σπουδαίως ἐπλούτισαν καὶ κατὰ τὸ 1956 τὴν εἰς ἔντυπα περιουσίαν τοῦ Ἰδρύματος. Οὕτως εἰσῆλθον ἐφέτος εἰς τὴν Βιβλιοθήκην βιβλία ξένα μὲν 175, ἑλληνικὰ δὲ 411 καὶ περιοδικὰ ξένα μὲν 192, ἑλληνικὰ δὲ 85.

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τῆς Ἀκαδημίας, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτῆς γινομένων ἀνακοινώσεων καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς ἐκτελουμένων ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν κατατίθεται εἰς τὰ δημοσιεύματα αὐτῆς.

Καὶ ἀνακοινώσεις μὲν ἐγένοντο ἐφέτος ὑπὸ τακτικῶν μελῶν 11, ὑπὸ προσέδρων μελῶν 1, ὑπὸ ἀντεπιστελλόντων μελῶν 3 καὶ ὑπὸ τρίτων προ-

σώπων διὰ μελῶν τῆς Ἀκαδημίας 42 καὶ μία αὐτοπροσώπως ὑπὸ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Δημοσιεύματα δὲ ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ 1956 τὰ ἐξῆς· τὰ Πρακτικά τοῦ 1955 καὶ τῶν Πραγματειῶν ὁ 22^{ος} τόμος.

Τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἐξεδόθη τὸ 1^{ον} τεύχος τοῦ 3^{ου} τόμου, περιέχον νομικά ἔγγραφα τῆς Σίφνου ἐκ τῆς Συλλογῆς Γ. Μαριδάκη, ἐκδιδόμενα ἐπιμελεῖα τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Πετροπούλου. Εὐρίσκονται δ' ὑπὸ ἐκτύπωσιν: τὰ Πρακτικά τοῦ 1956, ὁ 23^{ος} τόμος τῶν Πραγματειῶν, ὁ 8^{ος} τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, ὁ 6^{ος} τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου, ὁ 7^{ος} τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου. Ἡ Γραμματικὴ τῆς Ποντιακῆς διαλέκτου, (ἐγγίζουσα τὸ τέλος αὐτῆς. Ὁ 3^{ος} τόμος τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας τοῦ κυρίου Γκίνη καὶ τοῦ μακαρίτου Μέγα καὶ τέλος Συλλογὴ τῶν περὶ τῆς Ἀκαδημίας θεσμῶν διὰ τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν κωδικοποιήσεως, συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν Γραφείων κ. Γ. Βέλτσου καὶ ἐλεγχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου κ. Π. Πουλίτσα.

★

Τὰ Ἐπιστημονικὰ Παραρτήματα τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὰ ὁποῖα συντελεῖται ἀξιόλογον ἐρευνητικὸν ἔργον καὶ συμπληροῦν τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἀκαδημίας, εἰργάσθησαν καὶ ἐφέτος μετὰ ζήλου, ὅπως ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἀποστολὴν, παρὰ τὴν μειωμένην τινῶν ἐξ αὐτῶν δύναμιν λόγῳ τῆς μὴ πληρώσεως τῶν Ὀργανικῶν αὐτῶν θέσεων ὑπὸ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

1) Καὶ τὸ μὲν Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλῶσσης συνέχισε τὴν ἀποδελτίωσιν κειμένων νέων ἑλληνικῶν ἐντύπων καὶ χειρογράφων, ἐπροχώρησε δ' ἱκανοποιητικῶς τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων τοῦ 4^{ου} τόμου τοῦ περιλαμβάνοντος τὸ γράμμα Γ. Τὸ 2^{ον} τεύχος τοῦ τόμου τούτου, κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου κ. Καλλέρη, ἐλπίζεται νὰ ἐκδοθῇ μετὰ τρίμηνον.

Πρὸς συναγωγὴν γλωσσικοῦ ὕλικου ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἡ πρώτη μεταπολεμικὴ ἀποστολή, εἰς μὲν τὰς νήσους Πάτμον καὶ Ἀστυπάλαιαν διὰ τοῦ κ. Καραναστάση, εἰς δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ προσφυγικοὺς συνοικισμοὺς διὰ τοῦ κ. Κοντοσοπούλου.

Συγκεντρουμένης ἤδη καὶ τῆς ὕλης διὰ τὸν 8^{ον} τόμον τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου ἐλπίζεται ὅτι ἐντὸς πενταμήνου θὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ ἔναρξις τῆς ἐκτυπώσεως αὐτοῦ.

2) Εἰς τὸ **Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον** ἐξηκολούθησεν ἡ ἐργασία τοῦ πλουτισμοῦ αὐτοῦ διὰ λαογραφικῆς καὶ μουσικῆς ὕλης, ἡ ἀποδελτίωσις καὶ ἐπεξεργασία αὐτῆς καὶ ἡ ἀρχεῖακὴ τῆς κατὰ τάξιν.

Εἰσῆχθησαν 36 νέα χειρόγραφα ποικίλης λαογραφικῆς ὕλης. Καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχείου τούτου ἐγένοντο ἐφέτος 4 ἀποστολαὶ πρὸς συλλογὴν λαογραφικῆς καὶ μουσικῆς ὕλης, ἐξ ὧν αἱ 2 λαογραφικαὶ εἰς Δωδεκάνησον καὶ Ἰθάκην καὶ 2 μουσικαὶ εἰς Ἀρκαδίαν καὶ Κέρκυραν, ἡ τελευταία δαπάναις τῆς Ἑταιρείας Κερκυραϊκῶν Σπουδῶν.

Ἀπεδελτιώθησαν ἐν ὄλῳ 2.748 ᾄσματα, 2.177 δίστιχα, 21 παραμῦθια καὶ ἄλλη ποικίλη ὕλη.

Ὁ Διευθυντὴς κ. Σπυριδάκης καὶ ἐκ τῶν συντακτῶν ἡ κ. Ἰωαννίδου καὶ οἱ κύριοι Πετρόπουλος καὶ Ρωμαῖος ἠσχολήθησαν περὶ τὴν εἰδικὴν κατὰ τάξιν καὶ ἐπεξεργασίαν 4.516 ᾄσμάτων. Ὁ εἰδικὸς ἐπὶ τῶν παροιμιῶν συντάκτης κ. Λουκάτος συνέχισε τὴν κατὰ τάξιν καὶ ταξινόμησιν τῶν ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν παροιμιῶν, κατέταξε δὲ καὶ 358 νεοελληνικάς.

Ἄλλος συντάκτης, ὁ κ. Οἰκονομίδης, ἠσχολήθη περὶ τὴν κατὰ τάξιν τῆς εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ τὴν κοσμοθεωρίαν τοῦ λαοῦ ἀναφερομένης ὕλης, ὡς καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς λαογραφικῆς βιβλιογραφίας τῶν ἐτῶν 1954 - 1956.

Ἡ Ἐθνικὴ Μουσικὴ Συλλογὴ ἐπλουτίσθη διὰ 317 μελωδιῶν ᾄσμάτων καὶ χορῶν, αἵτινες κατεγράφησαν ἐπὶ φωνοταινιῶν μαγνητοφώνου κατὰ τὰς μουσικὰς καὶ λαογραφικὰς ἀποστολάς εἰς Κέρκυραν, Ἀρκαδίαν καὶ Δωδεκάνησον καὶ εἰς ἠχογραφήσεις ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἀρχείου.

Διὰ τοῦ μουσικοῦ τῆς Συλλογῆς κ. Περιστέρη κατεγράφησαν ἀπὸ δίσκων ἢ ταινιῶν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφὴν 98 ᾄσματα.

Τέλος σημαντικὴ προεργασία τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου ἐπετελέσθη πρὸς δημοσίευσιν τοῦ Α' τόμου τῆς Ἐκλογῆς τῶν δημοτικῶν ᾄσμάτων.

3) Εἰς τὸ **Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον**, πληρωθεισῶν ἐφέτος ἐνεργείαις τοῦ ἀξιολύτου ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ κ. Λεβαντῆ τῶν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων ἐπικούρων συντακτῶν, προώδευσεν ἡ παρασκευὴ ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων καὶ συνεχίσθη ἡ ἀποδελτίωσις κειμένων καὶ πραγματειῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν περίοδον τῆς τουρκοκρατίας. Ἐντολῇ τῆς Συγκλήτου, ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ κ. Μανούσκακας, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ ἐπικούρου συντάκτου κ. Παπαβρανούση, προέβη εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν κατὰ τάξιν τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Βιβλιοθηκῶν Μαυροκορδάτου

ἐκ 3.500 τόμων, Ξενοφ. Σιδερίδου ἐξ ὑπερδισχιλίων τόμων καὶ Κ. Καραθεοδωρῆ ἐκ τόμων 666.

4) Τέλος εἰς τὸ Ἄρχεῖον τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου αἱ ἐργασίαι, λόγῳ ἑλλείψεως προσωπικοῦ, περιορίσθησαν εἰς ἀντιγραφὴν νοταριακῶν τινῶν ἐγγράφων καὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐκ τῆς τουρκοκρατίας ὡς καὶ εἰς τὴν ἀποδελτίωσιν σχετικῆς ὕλης ἐκ μὴ νομικῶν περιοδικῶν.

Ὁ ἐκτυπούμενος 7^{ος} τόμος τοῦ Ἀρχείου τούτου, ἑλλεῖπει συνεργατῶν, περιλαμβάνει ἀποκλειστικῶς ἐργασίας τοῦ Διευθυντοῦ του κ. Βισβίτση.

★

Ἡ μοναδικὴ ἀνασκαφή, τὴν ὁποῖαν διεξάγει ἡ Ἀκαδημία πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος, ἐνεργηθεῖσα διὰ τοῦ Ἐφόρου κ. Σταυροπούλου καὶ ἐποπτεία τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἀρχαιολόγων μελῶν αὐτῆς, ἔφερεν ἐφέτος εἰς φῶς λείψανα πρωτοελλαδικῆς οἰκίας καὶ πολλὰς γεωμετρικῆς ἐποχῆς ταφὰς ἐξ ὧν ἐξήχθησαν πάμπολλοι μεγάλοι γεωμετρικοὶ ἀμφορεῖς.

Βελτιωθείσων κατὰ τι τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς συνθηκῶν ἠδυνήθη ἡ Ἀκαδημία νὰ ἐνισχύσῃ ἐφέτος ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας δι' ἀποστολῆς τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Τρικκαλινοῦ εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῶν λεγομένων πτωχῶν μεταλλευμάτων ἠδυνήθη ἐπίσης ν' ἀποστείλῃ καὶ ἀντιπροσώπους αὐτῆς εἰς ἐπιστημονικὰ συνέδρια εἰς τὰ ὁποῖα ἐκλήθη. Εἶναι δὲ τοῦτο λίαν παρήγορον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην, ἥτις δὲν εἶναι κατώτερα τῆς ἐπιστήμης τῶν ἄλλων χωρῶν, ἐκπροσωπούμενων συχνότατα διὰ πολυμελῶν ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν.

Οὕτω ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀντεπροσωπεύθη ἐφέτος εἰς τὸ ἐντομολογικὸν συνέδριον τῆς Γενεύης διὰ τοῦ κ. Ἰσακίδου, εἰς τὴν ἐν Ρώμῃ Σύνοδον τῆς Union Académique Internationale διὰ τοῦ κ. Καλιτσουνάκη, εἰς τὸ ἐν Βρυξέλλαις συνέδριον βοτανικῆς διὰ τοῦ κ. Πολίτου, εἰς τὸ ἐν Βιέννῃ μουσικολογικὸν συνέδριον διὰ τοῦ κ. Καλομοίρη, εἰς τὸ ἐν Wageπίνγκεν τῆς Ὀλλανδίας συνέδριον χημικῶν οὐσιῶν διὰ τοῦ κ. Ἰωακείμωγλου καὶ εἰς τὸ ἐν Ν. Ὑόρκῃ συνέδριον κλινικῆς χημείας διὰ τοῦ κ. Ζέρβα.

Τέλος ὁμὰς ἐξ 7 ἀκαδημαϊκῶν — τῶν κυρίων Καλιτσουνάκη, Πολίτου, Ὁρλάνδου, Καλομοίρη, Ξανθάκη, Μητσοπούλου καὶ Ἀθανασιάδη Νόβα ἐπεσκέφθη, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας, τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ ἄλλα ἀνώτερα καθιδρύματα τῆς Σοβιετικῆς Πρωτευούσης, ὡς καὶ τοῦ Λένινγκραδ καὶ τοῦ Κιέβου, τυχοῦσα ἐξαιρετικῶν περι-

ποιήσεων ἐκ μέρους τῶν Ρώσων ἐπιστημόνων ζωηρῶς ποθοῦντων τὴν ἀνασύνδεσιν τῶν παλαιῶν ἐπιστημονικῶν σχέσεων πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἐπιστήμονας.

ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΟΙ

Ἄλλὰ τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας δὲν εἶναι μόνον ἄμεσον ἀλλὰ καὶ ἔμμεσον συντελούμενον διὰ τῆς ἀπονομῆς βραβείων καὶ ἄλλων ἀναγνωρίσεων, αἱ ὁποῖαι συντηροῦσι τὸν ζήλον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐν γένει δράσεως.

Α') Οὕτω μετὰ γνώμην τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας ἀπονέμεται :

1) Ἐπαινος εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ τριταξίου δημοτικοῦ σχολείου Ἀκράτας **Βασίλειον Ράπτην**, διότι ἵδρυσε καὶ συντηρεῖ σχολικὸν κήπον, καλλιερῶν, ἀπασχολῶν καὶ διδάσκων τοὺς μαθητάς, ἀναπτύξας οὕτω εἰς αὐτοὺς τὴν γεωργικὴν συνείδησιν καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς γεωργίας συμπάθειαν. Εἰς τοῦτο δὲ συνέβαλεν ἐπὶ πλεόν καὶ διὰ τῆς διανομῆς μεγάλου ἀριθμοῦ δενδρυλλίων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δενδροκαλλιέργειας.

2) Ἐπαινος εἰς τὸν Γενικὸν Ἀρχίατρον **Δημήτριον Παλιούραν**, διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τὴν ὁποῖαν ἔσχε νὰ δημιουργήσῃ ἐν Λαρίσῃ ἄλλος ἐκτάσεως ἑνδεκα στρεμμάτων, τὸ ὁποῖον πληροῖ ὅλους τοὺς ὄρους τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν κήπων καὶ τῶν πάρκων διὰ τῆς φυτεύσεως διαφόρων καλλωπιστικῶν δένδρων, θάμνων καὶ ἀνθέων καὶ τῆς τοποθετήσεως ἐν αὐτῷ διαφόρων ψυχαγωγικῶν μέσων.

3) Ἐπαινος εἰς τὸν **Σπυρίδωνα Γ. Λαζαρίμον**, διὰ τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ «*Πρακτικὴ σπουδὴ ναυτιλίας καὶ ναυτικῶν ὑπολογισμῶν*», ἀξιόλογον καὶ πολύτιμον ἀπόκτημα τῆς σχετικῆς ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας.

4) Τὸ βραβεῖον **Δημητρίου καὶ Ἀνθῆς Αἰγινήτου** δρχ. 5.000, περὶ τῶν ἐφαρμοστέων μέτρων διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν ὄρειων πληθυσμῶν τῆς χώρας, ἀπονέμεται ὡς ἀκολούθως.

α') Βραβεῖον δρχ. 3.000, εἰς τὴν μελέτην ὑπὸ τὸ ρητὸν «*καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς*», τῆς ὁποίας συγγραφεὺς ἀπεδείχθη, μετὰ τὴν ἀποσφράγισιν τοῦ φακέλου, ὁ κ. **Γεώργιος Α. Χρυσός**, διευθυντῆς Γεωργίας Σερρών.

β') Βραβεῖον δρχ. 2.000, εἰς τὴν μελέτην τὴν φέρουσαν ὡς ἐπίγραμμα «*Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἐμοὶ τάδε*», τῆς ὁποίας συγγραφεὺς εἶναι, ὡς ἐγνώσθη μετὰ τὴν ἀποσφράγισιν τοῦ φακέλου, ὁ κ. **Δημήτριος**

Ἄθανασίου Πάνου, διευθυντῆς Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Ἐρεῦνης Λαρίσης.

γ') Ἐπαινος εἰς τὴν μελέτην τὴν φέρουσαν τοὺς στίχους «*Ἔργον οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος*», τῆς ὁποίας συγγραφεὺς εἶναι, ὡς ἐγνώσθη μετὰ τὴν ἀποσφράγισιν τοῦ φακέλου, ὁ κ. **Δημήτριος Β. Χηνόπουλος**, δασολόγος, κάτοικος Ἀθηνῶν.

5) Τὸ βραβεῖον Ἐπαμεινῶνδα Παπαστρατοῦ, δρχ. 16.000, ἀπονέμεται εἰς τὸν **Δῆμον Ἀγρινίου**, διότι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελεσθέντα ἔργα ἀνταποκρίνονται πρὸς τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως τοῦ βραβείου, ἥτοι πρὸς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὑπονόμων ἔξ ὁδῶν τῆς πόλεως Ἀγρινίου, τὴν ἐπέκτασιν καὶ καλὴν λειτουργίαν τῆς ὑδρεύσεως, τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ὁδοποιίας καὶ γενικῶς διὰ τὴν μεγάλην συμβολὴν τοῦ Δήμου εἰς μέτρα ὑγιεινῆς. Διὰ τῶν ἔργων τούτων τοῦ Δήμου ἢ πόλις τοῦ Ἀγρινίου εἶναι ἤδη πόλις καθαρὰ καὶ ὑγιεινὴ, μὲ καλὴν ὁδοποιίαν καὶ ὕδρευσιν καὶ ἀποχετεύσεις, ἀποβᾶσα μίαν τῶν ὠραιότερων μικρῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

*

Β') Μετὰ γνώμην τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας ἀπονέμονται.

1) Ἐπαινος εἰς τὸν ἐν Ρόδῳ συνταξιοῦχον δημοδιδάσκαλον **Ἀναστάσιον Βρόντην**, διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθείσας πλουσίας λαογραφικὰς συλλογὰς καὶ διὰ τὴν μακροχρόνιον ἐθνικὴν καθόλου δρᾶσιν αὐτοῦ.

2) Ἐπαινος εἰς τὸν ἐν Βόλῳ λόγιον **Κίτσον Μακρῆν** διὰ τὸν παρ' αὐτοῦ ἐπιδειχθέντα ζῆλον συλλογῆς καὶ περισώσεως τῶν λαογραφικῶν μνημείων τοῦ Πηλίου.

3) Βραβεῖον εἰς τὸν ἐν ἀποστρατεία ὑποστράτηγον **Δημήτριον Ζαφειρόπουλον**, διὰ τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ «*ὁ ἀντισυμμοριακὸς ἀγών*». Ὁ συγγραφεὺς εἰς τὴν ἔρευνάν του, βασιζομένην εἰς ἐπίσημα στοιχεῖα πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀνάγκης ὅπως ἡ ἱστορία τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων στηρίζεται εἰς πραγματικὰ γεγονότα καὶ πειστήρια θεμελιωμένα ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ἀκριβείας, παρουσιάζει διὰ τοῦ ἔργου του ἀκριβῆ εἰκόνα τοῦ ἀγῶνος καὶ προσφέρει εἰς τὸν ἱστορικὸν τοῦ μέλλοντος πολῦτιμον βοήθειαν διὰ τὴν τελικὴν διατύπωσιν τῆς ἱστορίας τῆς περιόδου 1945 - 1949.

4) Βραβεῖον εἰς τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἱατρὸν κ. **Φίλωνα Κτενίδην** διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενον περιοδικὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ποντιακὴ Ἔστιά*», τοῦ ὁποίου ἐξέδωκεν ἔξ τόμους, εὐρίσκεται δὲ ὑπὸ ἐκτύπωσιν καὶ ὁ 7^{ος} τόμος. Ὁ κ. Κτενίδης δὲν συγκεντρῶνει ἀπλῶς εἰς τὸ πε-

ριοδικόν του ἐξηκριβωμένον ὑλικόν τοῦ Πόντου, ἀλλ' εἶναι καί λογοτέχνης καί εἰς διηγήματα ἢ μικρά θεατρικά δοκίμια, μεταχειρίζεται τὴν ποντιακὴν διάλεκτον διὰ νὰ καθιστᾷ αὐτὴν γνωστοτέραν εἰς τοὺς νεωτέρους Ποντίους. Ἰδρυσεν εἰς τὴν Μακεδονίαν τὴν μονὴν τῆς Παναγίας Σουμελᾶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ παλαιοῦ ἱστορικοῦ ὁμωνύμου ἰδρύματος τοῦ Πόντου. Ὁ κ. Κτενίδης ἐπὶ πλέον προκαλεῖ τοὺς Ποντίους εἰς δημιουργίαν κοινωφελῶν ἔργων καὶ ἀναμνηστικῶν τελετῶν, πάντα δὲ ταῦτα ἐνισχύουν τὴν ζωτικότητα καὶ μεγάλην ἱστορικὴν σημασίαν τῶν Ποντίων διὰ τὴν Ἑλλάδα.

5) Βραβεῖον εἰς τὴν ἐν **Καλάμεις Λαϊκὴν Βιβλιοθήκην**, ἡ ὁποία συνεπλήρωσεν ἤδη βίον 20 ἐτῶν καὶ εἶναι ἀξιόλογον μορφωτικόν ἴδρυμα καὶ πνευματικόν σωματεῖον, καταβάλλον πολλὰς καὶ ποικίλας προσπάθειας εἰς τὸ νὰ κινή καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὰ πνευματικὰ ζητήματα εἰς μίαν καθαρῶς ἐμπορικὴν πόλιν καὶ νὰ καλλιεργῇ τὴν διανοητικὴν, ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν τῶν πολιτῶν.

6) Τὸ βραβεῖον Ἐπαμεινῶνδα Παπαστράτου, δρχ. 10.000 ἐν συνόλῳ, τὸ προοριζόμενον διὰ διδάσκαλον ἢ κοινότητα ἢ σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ἤθελε συμβάλει σπουδαίως εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου ἀπονέμεται ὡς ἀκολούθως.

α') Βραβεῖον δρχ. 7.000 εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν στοιχειώδους ἐκπαίδευσεως τῆς περιφερείας πρῶην Λευκάδος καὶ ἤδη Μεγαλοπόλεως **Δημήτριον Γερουλᾶνον**, διότι διὰ τῶν ἐνεργειῶν του ἐπέτυχεν κατὰ τὸ 1954 εἰς τὰς διαφόρους κοινότητας τῆς Λευκάδος καὶ τῆς ἐναντι Ἀκαρνανίας τὴν ἴδρυσιν Λαϊκῶν Βιβλιοθηκῶν εἰς 40 χωρία τῆς περιφερείας του. Αἱ βιβλιοθήκαι αὗται, χρηματοδοτηθεῖσαι κατ' ἐπιτυχῆ τρόπον δι' εἰσφορῶν τῶν κοινοτήτων, δι' ἐράνων διὰ τῶν σχολικῶν ταμείων καὶ δωρεῶν, περιλαμβάνουσι χρήσιμα λαϊκὰ βιβλία, θρησκευτικά, γεωργικά, ἐγκυκλοπαιδικά, λογοτεχνικά καὶ ἱστορικοῦ περιεχομένου. Ὁ κ. Γερουλᾶνος ἐπέτυχεν ἐπὶ πλέον νὰ λειτουργήσουν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 11 σχολεῖα ἀναλφαβήτων ἀρρένων, 12 θηλέων καὶ 37 ἐπιμορφωτικά σχολεῖα ἀρρένων καὶ 15 θηλέων.

β') Βραβεῖον δρχ. 3.000 εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον τοῦ ὄρεινοῦ χωρίου Καλεντζίου Κορινθίας κ. **Κωνσταντῖνον Εὐστρατιάδην**, δι' ἀνάλογον ἐξωσχολικὴν δρᾶσιν, δενδροφύτευσιν, φροντίδας διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδαστηρίου, αἰμοδοσίας κλπ.

7) Τὸ βραβεῖον Ἐπαμεινῶνδα Παπαστράτου, δρχ. 6.000, τὸ προοριζόμενον διὰ τὴν ἔμπρακτον καὶ ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, ἀπονέμεται εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολείων τῆς στοι-

χειώδους έκπαιδύσεως τῆς περιφερείας Γρεβενῶν κ. Πύρρον Στάραν. Ὁ ἐπιθεωρητὴς οὗτος εἰς τὴν περιφέρειάν του τῶν Γρεβενῶν, μίαν τῶν μᾶλλον μαστιζομένων ὑπὸ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ καὶ τῆς ἀγραμματοσύνης τῶν κατοίκων, ἀνέπτυξε μεγίστην δραστηριότητα πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ τούτου. Ἰδρυσε νυκτερινὰ σχολεῖα καὶ σχολεῖα ἀναλφαβήτων, συνέταξεν ὁδηγίαις πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τῆς περιφερείας του καὶ προέβη εἰς τὰς δεούσας συστάσεις εἰς συγκροτουμένας συγκεντρώσεις τῶν γονέων τῶν μαθητῶν, ὅπως οὗτοι ἀποστέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ σχολεῖα. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὁ κ. Στάρας ἐξέδωκε καὶ βιβλίον ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν διδακτέων μαθημάτων εἰς τὰς νυκτερινὰς σχολὰς καὶ εἰς τὰς σχολὰς τῶν ἀναλφαβήτων, ἀναπτύξας δι' ὅλον τὸ ἔργον τοῦτο ἐξαιρετικὴν καὶ ἀποδοτικὴν δραστηριότητα.

8) Εὐφημος μνεῖα ἀπονέμεται εἰς τὸν κ. Ἰωακείμ Δ. Σαλτσῆν, κάτοικον Θεσσαλονίκης, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισεν ἐκπαιδευτικὸς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰ Κοτύωρα καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τοῦ Καυκάσου, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαν ἱστορικὴν μονογραφίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Χρονικά Κοινῶρων*», διὰ τῆς ὁποίας παρέχονται ἱστορικαὶ πληροφορίαι, ἀφορῶσαι γενικῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ μαρτυρικοῦ ἑλληνισμοῦ τοῦ Πόντου.

*

Γ') Μετὰ γνώμην τῆς Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας ἀπονέμονται :

1) Ἐπαινος εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἀγαθοεργὸν Ἰδρυμα: **Τρεῖς Ἱεράρχαι**, τὸ ὁποῖον συνεπλήρωσε πεντηκονταετίαν κοινωφελοῦς δράσεως.

2) Ἐπαινος εἰς τὸν ἐν ἀποστρατεία Ἀντιστράτηγον **Κλεάνθη Μπουλαλᾶν**, διὰ τὸ τρίτομον αὐτοῦ ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον: *Ἐθνικὴ ἀγωγή* δι' οὗ ὁ συγγραφεὺς διατυπώνει σκέψεις καὶ τρόπους περὶ τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς τῆς νεολαίας.

3) Ἐπαινος εἰς τὸν μοναχὸν **Θεόκλητον** τῆς ἱερᾶς μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὀρους, διὰ τὸ ἔργον: *Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς*.

4) Βραβεῖον κοινωνικῆς εὐποιΐας ἀπονέμεται εἰς τὴν κυρίαν **Εὐγενίαν Σταματίου Ἐμπειρίκου**, διὰ τὴν μακράν, σταθερὰν καὶ γενναιοδωρον αὐτῆς κοινωφελῆ δράσιν. Ἡ κυρία Ἐμπειρίκου, συνεχίζουσα τὴν λαμπρὰν παράδοσιν τόσοσιν τῆς πατρικῆς τῆς οἰκογενείας ὅσον καὶ τοῦ συζύγου της, εἰς ἣν ὀφείλονται πλεῖστα κοινωφελῆ ἰδρύματα ἐν Ἀνδρῶν, ἴδρυσε διὰ τῆς γενναιοδωρίας αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της Σταματίου Ἐμπειρίκου τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τοῦ Γυμνασίου Σταματίου καὶ Εὐγε-

νίας Ἐμπειρικοῦ ἐν Ἄνδρῳ καὶ τὸ Γυμναστήριον Ἄνδρου, συνεισέφερε γενναῖα ποσὰ ὑπὲρ κοινωφελῶν ἔργων, ἀνήγειρεν ἐν Καλλιθέᾳ τὸ ἔτος 1951 τὸν «Φάρον τῶν τυφλῶν», οἶκον ἐργασίας καὶ ἀναψυχῆς τῶν ἐστερημένων τοῦ φωτός, διαθέσασα μέγα ποσόν, καὶ ἤδη ἀνεγείρει διὰ σημαντικωτάτης δαπάνης πρότυπον μορφωτικὸν καὶ θεραπευτικὸν κέντρον μετὰ συγχρόνων ἐγκαταστάσεων διὰ τὴν θεραπευτικὴν ἀγωγὴν, τὴν στοιχειώδη μόρφωσιν καὶ ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν τῶν μικρῶν ἀναπήρων παιδίων, τῶν προστατευομένων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Προστασίας Ἀναπήρων Παιδίων. Τοιαύτην πολυμερῆ, γενναϊόδωρον καὶ φιλόανθρωπον δρᾶσιν ἔκρινεν ἡ Ἀκαδημία δίκαιον νὰ ἐπιβραβεύσῃ καὶ δημοσίᾳ νὰ ἐξάρῃ τὸ μακροχρόνιον καὶ χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ εὐποιίας ἔργον τῆς κ. Ἐμπειρικοῦ.

5) Βραβεῖον ἀπονέμεται εἰς τὸν κ. **Θεόδωρον Τζωρτζάκη**, διότι οὗτος, ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς συνεταιριστικῆς ιδέας καὶ ἀφοσιωθείς εἰς αὐτήν, ὑπῆρξεν ἀκάματος ἐργάτης διὰ τὴν διάδοσιν αὐτῆς καὶ μὲ ἀγνὸν ἐνθουσιασμόν εἰς ἰδεολογικὸν πάντοτε ἐπίπεδον, συνέβαλε σπουδαίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συνεργατικοῦ θεσμοῦ. Δεῖγμα δὲ ἐναργῆς εἶναι ἡ ἀπὸ τριακονταετίας ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ κ. Τζωρτζάκη τοῦ περιοδικοῦ *Συνεταιριστής*, τὸ ὁποῖον διευθύνει οὗτος καθ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔτη.

6) Τὸ βραβεῖον Ἐπαμεινώνδα Παπαστράτου δρχ. 16.000 ἐν συνόλῳ τὸ προοριζόμενον εἰς κοινότητα ἢ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἠθέλην ἀποτελεσματικῶς συντελέσει εἰς τὴν ἀναδάσωσιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ πράσινον ἀπονέμεται ὡς ἀκολούθως.

α) Βραβεῖον δρχ. 6.000 εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Βουνιχώρας Φωκίδος, **Χριστοφόρον Μούσιον**, καὶ β) Βραβεῖον δρχ. 4.000 εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ σχολεῖον διὰ τὴν δημιουργίαν δενδροστοιχίας ἐπὶ τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ καὶ τὴν ἀναδάσωσιν τοῦ περὶ τὸ σχολεῖον χώρου. Ὁ ἐν λόγῳ διδάσκαλος δι' ἀόκνου καὶ ἐπιμόνου ἐργασίας ἐφύτευσε, συνεπικουρούμενος καὶ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου, πλέον τῶν 2.000 δασικῶν καλλωπιστικῶν καὶ ὀπωροφόρων δενδρυλλίων, ἐργαζόμενος ἐντατικῶς κατὰ τὴν σχολικὴν περίοδον καὶ τὴν περίοδον τῶν διακοπῶν τῶν μαθημάτων. Τῇ παροτρύνσει τοῦ ἰδίου ἐφυτεύθησαν 3.000 ἀγρίων ἐλαιοδένδρων, δι' ὀμιλίων δὲ καὶ συμβουλῶν καὶ ἀόκνου προσωπικῆς τοῦ ἐργασίας μετέδωκεν εἰς τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν ἀγάπην διὰ τὸ πράσινον.

γ') Βραβείον δρχ. 3.000 άπονέμεται εις τὸ διτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον Ἁγίου Νικολάου Παραμυθίας καὶ δ') Βραβείον δρχ. 3.000 εις τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ **Ἀντώνιον Ἀρβανίτην**, διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου καὶ τοῦ ἰδίου ἀναπτυχθεῖσαν δραστηριότητα εις τὸν τομέα τῶν δενδροφυτεύσεων καὶ τῆς διαδόσεως τοῦ πρασίνου ἐν γένει. Δι' ἀξιεπαίνου προσπαθείας διδάσκαλος καὶ μαθηταί, εἰργάσθησαν μὲ σύστημα καὶ ὑπομονὴν ἐπὶ μακρόν, ὥστε ἄγονον πρὸς καλλιέργειαν ἔδαφος λόφου, δεσπόζοντος τοῦ συνοικισμοῦ, ἐκτάσεως 50 καὶ πλέον στρεμμάτων, νὰ δενδροφυτευθῆ καὶ ἀξιοποιηθῆ μὲ λαμπρά ἀποτελέσματα.

26) Τέλος ἡ Ἀκαδημία ἀπονέμει μετὰ γνώμην τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν τὸ ἀργυροῦν αὐτῆς μετάλλιον εις τὸν κ. **Σπύρον Θεοδωρόπουλον** (Ἁγιν Θέρον), διότι οὗτος ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἤρξατο συμβάλλων εις τὴν λαογραφικὴν ἔρευναν, κυρίως εις τὴν συλλογὴν καὶ δημοσίευσιν τῶν λαϊκῶν τραγουδιῶν, καὶ διὰ τὴν ἐν γένει μακροχρόνιον ἐπωφελεῆ κοινωνικὴν αὐτοῦ δράσιν.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Ἡ Ἀκαδημία μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων τάξεων αὐτῆς προκηρύσσει τὰ ἑξῆς βραβεῖα:

Α'. ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1) Βραβείον **Δημητρίου καὶ Ἀνθῆς Αἰγινήτου**, δρχ. 10.000, πρὸς βράβειυσιν τῆς καλλιτέρας πρωτοτύπου ἀνεκδότου μελέτης ἀστρονομικοῦ περιεχομένου, μετὰ μνείας τῶν πηγῶν καὶ τῶν βοηθημάτων. Προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν μελετῶν εις πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίτυπα μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1959. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1959.

2) Ἐν ἡ πλείονα βραβεῖα **Ἐπαμεινώνδα Παπαστράτου**, δρχ. 15.000, ἀπονεμόμενα εις Δῆμον ἢ Κοινότητα, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διετίαν 1957-1958 ἤθελεν ἐπιφέρει τὰς μεγαλειτέρας βελτιώσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑγιεινὴν, καθαριότητα, ὕδρευσιν, ἀποχέτουςιν, ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων καὶ ἐν γένει ἤθελε συμβάλει διὰ τὴν καλαισθησίαν καὶ καθαριότητα. Αἰτήσεις ἢ προτάσεις μετὰ λεπτομερῶν ἐκθέσεων καὶ ἀποδεικτικῶν στοιχείων γίνονται δεκταὶ εις τὸ γραφεῖον τῆς Ἀκαδημίας μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1959. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1959.